

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Γ΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Η οπτική των τελειοφίτων του Λυκείου για τη γιορτή της 17ης Νοεμβρίου»

Συγγραφή: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΥΚΗΣ

Εφαρμογή: ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΒΕΝΟΥΤΣΟΥ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5.

Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Η οπτική των τελειοφοίτων του Λυκείου για τη γιορτή της 17ης Νοεμβρίου.

Εφαρμογή σεναρίου

Μαριάννα Βενούτσου

Δημιουργία σεναρίου

Νικόλαος Κούκης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Τάξη

Γ΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

2^ο Γενικό Λύκειο Αχαρνών

Χρονολογία

Από 2-10-2014 έως 23-10-2014.

Διδακτική/θεματική ενότητα

—

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης:

Ιστορία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

—

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Σχολικές γιορτές

Χρονική διάρκεια

Έξι ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα προβολών.

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο τάξης.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Κατά την έναρξη εφαρμογής του σεναρίου, οι μαθητές ήταν εξοικειωμένοι, από τα προηγούμενα σχολικά έτη, με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας και χωρίστηκαν σε ομάδες, για τη σύνθεση των οποίων έκαναν οι ίδιοι προτάσεις. Τους τονίστηκε μόνο πως σε κάθε ομάδα θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα μέλος που να γνωρίζει να χειρίζεται καλά τα προγράμματα του Η/Υ. Ας επισημανθεί πως μία εισαγωγική ώρα πριν την εφαρμογή, οι μαθητές είχαν ενημερωθεί για την εφαρμογή που θα λάμβανε χώρα και για την ανάγκη να εργαστούν ομαδοσυνεργατικά, ενώ είχε γίνει από εμένα και μία παρουσίαση της χρήσης του ιστολογίου της τάξης (Blog) και του προγράμματος Windows Movie Maker, το οποίο χρησιμοποίησαν σε μία από τις επόμενες ώρες. Επιπλέον, οι μαθητές, όντας στη Γ΄ Λυκείου, ήταν εξοικειωμένοι με το πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (Word), το πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων (PowerPoint), αλλά και με την αναζήτηση πληροφοριών μέσω του διαδικτύου.

Το σενάριο είναι διαθεματικό, επομένως, χρειάστηκε η συμβολή του καθηγητή της Ιστορίας, ο οποίος με μεγάλη προθυμία δέχτηκε την πρόταση. Αντιθέτως, η διαθεματικότητα με το μάθημα της πληροφορικής δεν επιτεύχθηκε, καθώς η καθηγήτρια της πληροφορικής απουσίαζε με μακροχρόνια άδεια που

κάλυπτε τις ημερομηνίες πριν από την έναρξη του σεναρίου έως και μετά την ολοκλήρωσή του.

Τέλος, δεν υπήρξε πρόβλημα με τη διαθεσιμότητα της αίθουσας προβολών και του εργαστηρίου πληροφορικής, ενώ, επίσης, χρειάστηκαν ένας φορητός Η/Υ, ο βιντεοπροβολέας του σχολείου, έξι Η/Υ και δύο ηχεία.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Νικόλαος Κούκης, Η οπτική των τελειοφοίτων του Λυκείου για τη γιορτή της 17ης Νοεμβρίου, Νεοελληνική λογοτεχνία Γ΄ Λυκείου, 2013.

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας εφαρμογής, η οποία διήρκεσε έξι διδακτικές ώρες κατά το σχολικό έτος 2014-15, ήταν να αναδειχθεί η οπτική γωνία των μαθητών της Γ΄ Λυκείου για τη σχολική εορτή της 17^{ης} Νοεμβρίου. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, αρχικά οι μαθητές παρακολούθησαν με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα και ενός φορητού Η/Υ σχετικό βίντεο για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, ενώ στη συνέχεια ο καθηγητής που διδάσκει Ιστορία στη Γ΄ τάξη ξαναθύμισε στους μαθητές τα γεγονότα εκείνης της περιόδου, ώστε να κατανοήσουν το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο εκείνης της εποχής.

Στην επόμενη συνάντηση δόθηκαν στους μαθητές αντιπροσωπευτικά κείμενα της συγκεκριμένης περιόδου, ποιητικά ή πεζά. Οι μαθητές αφού τα μελέτησαν, απάντησαν σε συγκεκριμένες δραστηριότητες. Ας σημειωθεί, εδώ, πως, καθώς η εφαρμογή έλαβε χώρα στο μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Γ΄ Λυκείου, η οποία διδάσκεται σε ένα συνεχόμενο δώρο, τα παιδιά είχαν στη διάθεσή τους δύο

συνεχόμενες ώρες προκειμένου να απαντήσουν στις δραστηριότητες που τους ανατέθηκαν, κάτι που, όπως φάνηκε, λειτούργησε θετικά και τα βοήθησε να ολοκληρώσουν τις ασκήσεις τους πιο γρήγορα, αφού για δύο ώρες ήταν απολύτως συγκεντρωμένα.

Κατά το επόμενο δίωρο, τα παιδιά δημιούργησαν, είτε με το πρόγραμμα Windows Movie Maker, το δικό τους βίντεο, είτε με το πρόγραμμα PowerPoint, τη δική τους παρουσίαση για το Πολυτεχνείο, ενώ κατά την έκτη ώρα έλαβε χώρα η παρουσίαση των δραστηριοτήτων του προηγούμενου διώρου στην αίθουσα προβολών του σχολείου.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Βασικός στόχος της εφαρμογής του παρόντος σεναρίου ήταν να μελετήσουν οι μαθητές αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα, πεζά ή ποιητικά, της περιόδου του Πολυτεχνείου και να αναδείξουν μέσα από τη δική τους οπτική γωνία το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο εκείνης της εποχής. Στην προσπάθειά τους αυτή, κλήθηκαν, επιπλέον, να συγκεντρώσουν υλικό από το διαδίκτυο, σχετικό με τα γεγονότα της εξέγερσης της 17^{ης} Νοεμβρίου, το οποίο και ενσωμάτωσαν στο βίντεο ή στην παρουσίαση που δημιούργησαν κατά τις τελευταίες ώρες της εφαρμογής.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να γνωρίσουν την κοινωνικοπολιτική κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα πριν το ιστορικό γεγονός της εξέγερσης του Πολυτεχνείου,

- να ανιχνεύσουν τη στάση ζωής, τις εξωτερικές πιέσεις και τις εσωτερικές συγκρούσεις των προσώπων/ηρώων των λογοτεχνικών κειμένων και μέσα από την αφήγηση να συμπεράνουν το αξιακό σύστημα της εποχής,
- να κατανοήσουν τις πραγματικές διαστάσεις του συγκεκριμένου ιστορικού γεγονότος τοποθετώντας το όσο γίνεται πιο κοντά στην πραγματικότητα της εποχής του, αφαιρώντας τα όποια στοιχεία εξωραϊσμού και υπερβολής προσθέτουν οι επετειακοί εορτασμοί.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να γνωρίσουν τον τρόπο γραφής ποιητών και πεζογράφων, οι οποίοι δημιούργησαν λογοτεχνικά έργα κατά τη διάρκεια μιας ανελεύθερης εποχής,
- να αντιληφθούν τεχνάσματα στον τρόπο γραφής, που αποσκοπούν στη συγκάλυψη της άποψης του δημιουργού, ώστε να μην απαγορευτεί η δημοσίευση και κυκλοφορία του έργου του από τη λογοκρισία της εποχής,
- να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνθήκες επηρεάζουν τη θεματογραφία των λογοτεχνικών έργων.

Γραμματισμοί

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να δημιουργήσουν μια δική τους ψηφιακή αφήγηση ή μια δική τους παρουσίαση, η οποία θα ενσωματωθεί στο πρόγραμμα της σχολικής εορτής για την επέτειο του Πολυτεχνείου και θα αποκαλύπτει την άποψή τους για αυτήν,
- να είναι σε θέση να συλλέξουν πληροφορίες και πολυμεσικό υλικό από το διαδίκτυο, να το αξιολογήσουν και στη συνέχεια να το αξιοποιήσουν,

- να πειραματιστούν στην παραγωγή πολυμεσικού υλικού, το οποίο οι ίδιοι θα δημιουργήσουν με συγκεκριμένες προδιαγραφές και για ένα συγκεκριμένο σκοπό,
- να ασκηθούν στη διαδικασία ανάρτησης στο ιστολόγιο της τάξης και να γνωρίσουν το πρόγραμμα ψηφιακών αφηγήσεων Windows Movie Maker.

Διδακτικές πρακτικές

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου υιοθετήθηκε κυρίως η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας, καθώς, σύμφωνα και με το συνταγμένο σενάριο, βασική επιδίωξη ήταν η καλλιέργεια της συνεργασίας των μαθητών και η ενεργητική εμπλοκή τους στη μαθησιακή διαδικασία στο πλαίσιο των ομάδων. Αυτό όντως επετεύχθη, καθώς με τη μέθοδο αυτή υπήρξε αλληλεπίδραση τόσο μεταξύ των μελών κάθε ομάδας όσο και μεταξύ των διαφορετικών ομάδων. Ακόμη, την πρώτη διδακτική ώρα, κατά την οποία ήταν παρών και ο καθηγητής της Ιστορίας, από τον οποίον οι μαθητές ενημερώθηκαν για την εποχή και τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, αξιοποιήθηκε η μετωπική μέθοδος διδασκαλίας, επειδή η μέθοδος αυτή κρίθηκε ως η καταλληλότερη για την ταχύτερη ενημέρωση των μαθητών περί του κοινωνικοπολιτικού γίνεσθαι της δεκαετίας του 1960.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η εμπλοκή των μαθητών στις εορταστικές εκδηλώσεις του σχολείου συνήθως περιορίζεται στο επίπεδο της εκτέλεσης κάποιων ρόλων που οι εκπαιδευτικοί, ως υπεύθυνοι για τις εκδηλώσεις αυτές, επιλέγουν. Από την άλλη πλευρά, οι μαθητές της Γ΄ Λυκείου, λόγω του φόρτου εργασίας, εν όψει της συμμετοχής τους στις πανελλήνιες εξετάσεις, συμμετέχουν ελάχιστα στις σχολικές εορτές, εκτός κι αν οι ίδιοι θελήσουν διαφορετικά. Έτσι, με την εφαρμογή του παρόντος σεναρίου, οι μαθητές της Γ΄ Λυκείου είχαν την ευκαιρία να είναι οι ίδιοι πρωτεργάτες στη

συλλογή υλικού και πληροφοριών σχετικών με τη σχολική εορτή της 17^{ης} Νοεμβρίου. Το υλικό αυτό θα μπορούσαν να το παρουσιάσουν κατά την εν λόγω σχολική εορτή, σε συνεννόηση με τον εκπαιδευτικό που την έχει αναλάβει.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο, η περίοδος της δικτατορίας και οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν τότε αναδεικνύονται σε κάποια κείμενα, ποιητικά και πεζά, που υπάρχουν τόσο στο βιβλίο των *Κειμένων της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* της Γ' Λυκείου, όσο και σε βιβλία ΚΝΛ προηγούμενων τάξεων. Επίσης, στο βιβλίο της *Ιστορίας του Νεότερου και Σύγχρονου κόσμου* της Γ' Λυκείου υπάρχει [κεφάλαιο](#) που σχετίζεται με τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Επομένως, η εξέγερση του Πολυτεχνείου, έτσι όπως παρουσιάζεται μέσα από την Ιστορία και τη Λογοτεχνία, αποτέλεσε την αφορμή ώστε οι μαθητές να εμπλακούν στη διαδικασία να μελετήσουν καλύτερα τα γεγονότα της παραπάνω περιόδου, τα οποία και πρόβαλαν μέσα από τη δική τους οπτική γωνία.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Η συμβολή των Νέων Τεχνολογιών ήταν σημαντική καθ' όλη την εφαρμογή του σεναρίου και οι περισσότερες από τις ώρες εφαρμογής έλαβαν χώρα στο εργαστήριο πληροφορικής.

Αρχικά, οι μαθητές περιηγήθηκαν στο διαδίκτυο, προκειμένου να συλλέξουν υλικό ιστορικού περιεχομένου: μαρτυρίες, φωτογραφίες, τραγούδια, όλα σχετικά με τα γεγονότα της 17^{ης} Νοεμβρίου 1973. Επιπλέον, η σύνταξη όλων των εργασιών των μαθητών έγινε με τη συμβολή των ΤΠΕ, τόσο με τη βοήθεια των προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου (Word) και λογισμικού δημιουργίας παρουσιάσεων (PowerPoint), όσο και του προγράμματος δημιουργίας ψηφιακών αφηγήσεων (Windows Movie Maker). Επιπλέον, ως αποθετήριο των κειμένων που συνέταζαν τα παιδιά, μετά τη μελέτη των λογοτεχνικών κειμένων που τους δόθηκαν, ήταν το ιστολόγιο της τάξης που λειτούργησε και ως χώρος παρουσίασης της δουλειάς τους

στις άλλες ομάδες, αλλά και ως χώρος ανατροφοδότησης. Η πρόταση να γίνει μία ιστοεξερεύνηση (Web Quest) δεν πραγματοποιήθηκε, καθώς η διδάσκουσα δε γνώριζε το συγκεκριμένο πρόγραμμα προκειμένου να το παρουσιάσει στους μαθητές, ενώ η συγκεκριμένη δυσκολία εντάθηκε λόγω και της απουσίας με μακροχρόνια άδεια της καθηγήτριας Πληροφορικής, η οποία σίγουρα θα είχε βοηθήσει με το παραπάνω πρόγραμμα.

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΑ Γ' Γυμνασίου:

Οδυσσέας Ελύτης, «[Δώρο ασημένιο ποίημα](#)»

Μανόλης Αναγνωστάκης, «[Στο παιδί μου](#)»

ΚΝΑ Β' Λυκείου:

Γιώργος Σεφέρης, «[Επί Ασπαλάθων...](#)»

ΚΝΑ Γ' Λυκείου:

Μανόλης Αναγνωστάκης, «[Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.](#)»

Μανόλης Αναγνωστάκης, «[Νέοι της Σιδώνας, 1970](#)»

Μάριος Χάκκας, «[Το ψαράκι της γυάλας](#)»

Κείμενα άλλων σχολικών βιβλίων:

[Η Ελλάδα ως το 1974](#), Ιστορία Γενικής Παιδείας Γ' Γενικού Λυκείου, σελ.157.

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό:

Βίντεο

«[Η αληθινή ιστορία της 17 Νοέμβρη](#)». [(από εκπομπή της ΕΡΤ *Ρεπορτάζ χωρίς σύνορα*) (πηγή: <http://www.youtube.com>)]

Ιστοσελίδες

Ίδρυμα μείζονος ελληνισμού, Η σύγχρονη Ελλάδα, 1945-2000: «[Το δικτατορικό καθεστώς προς την πτώση, 1970-1974](#)».

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η ώρα (αίθουσα προβολών)

Πριν από την πρώτη ώρα εφαρμογής του σεναρίου, οι μαθητές είχαν ενημερωθεί για το περιεχόμενό του και είχε ήδη γίνει ο χωρισμός των παιδιών σε ομάδες, αφού τις περισσότερες ώρες της εφαρμογής αξιοποιήθηκε η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας. Επιπλέον, είχε γίνει ήδη σχετική επίδειξη του προγράμματος Windows Movie Maker και του ιστολογίου της τάξης (Blog), με τη χρήση ενός φορητού Η/Υ και του βιντεοπροβολέα του σχολείου.

Κατά την ώρα αυτή τα παιδιά εισήλθαν στην αίθουσα προβολών του σχολείου. Παρών ήταν και ο καθηγητής του μαθήματος της Ιστορίας. Η μέθοδος διδασκαλίας που αξιοποιήθηκε ήταν η μετωπική.

Αρχικά, τα παιδιά πληροφορήθηκαν πως την παρούσα ώρα ξεκινά η εφαρμογή του σεναρίου, για το οποίο είχαν ήδη ενημερωθεί την προηγούμενη εβδομάδα. Ακολούθως, με τη βοήθεια του φορητού Η/Υ και ενός βιντεοπροβολέα, που ήδη βρίσκονταν στην αίθουσα, ξεκίνησε η προβολή του βίντεο με τίτλο «Η αληθινή ιστορία της 17 Νοέμβρη», το οποίο άρεσε πολύ στα παιδιά. Συγκεκριμένα, επειδή το βίντεο, το οποίο περιλαμβάνει μαρτυρίες ανθρώπων που έζησαν από κοντά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, δεν παρουσιάστηκε ολόκληρο αλλά μόνο ένα μέρος του¹, μετά το τέλος της προβολής, τα παιδιά ζητούσαν τον πλήρη τίτλο και τη διεύθυνση από την οποία αντλήθηκε προκειμένου να το παρακολουθήσουν και στο σπίτι τους.

Στη συνέχεια, αφού τα παιδιά είχαν μπει ήδη στο κλίμα των γεγονότων του Πολυτεχνείου, τον λόγο έλαβε ο καθηγητής της Ιστορίας. Ακολούθησε ένας διάλογος 5 λεπτών των παιδιών με τον εν λόγω καθηγητή, κατά τη διάρκεια του οποίου συζήτησαν τις εντυπώσεις τους από το βίντεο και στη συνέχεια, ο καθηγητής της Ιστορίας, με αφορμή το παραπάνω βίντεο, εξέθεσε κατά το υπόλοιπο της ώρας (20-25

¹ Προβλήθηκαν τα πρώτα 15-16 λεπτά από τη συνολική διάρκεια 2 ωρών και 14 λεπτών περίπου.

λεπτά περίπου) τα γεγονότα της δεκαετίας του 1960 έως το 1973, όπως παρουσιάζονται στο σχολικό εγχειρίδιο της *Ιστορίας* Γενικής Παιδείας. Ταυτόχρονα, με τη βοήθεια του φορητού Η/Υ, του βιντεοπροβολέα αλλά και της σύνδεσης στο διαδίκτυο, που η αίθουσα προβολών διαθέτει, τους ξενάγησε στην ιστοσελίδα του [Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού](#), από την οποία παρουσιάστηκαν στους μαθητές τα γεγονότα από το 1970 έως και το 1974. Τα παιδιά παρακολουθούσαν με ζωηρό ενδιαφέρον όσα τους αφηγήθηκε ο καθηγητής της Ιστορίας, τον οποίον στο τέλος ευχαρίστησαν.

Τα τελευταία 1-2 λεπτά δόθηκε στους μαθητές να συμπληρώσουν ατομικά ο καθένας ένα φύλλο αξιολόγησης του βίντεο που προβλήθηκε², το οποίο και μου παρέδωσαν με το άκουσμα του χτύπου του κουδουνιού. Το φύλλο αξιολόγησης του βίντεο που παρακολούθησαν οι μαθητές ήταν το παρακάτω:

Μου ήταν γνωστό το ιστορικό της εξέγερσης του Πολυτεχνείου πριν την προβολή του συγκεκριμένου βίντεο;	
Βρήκα ενδιαφέρουσα την αφήγηση των γεγονότων μέσα από το βίντεο; Αν ναι, γιατί;	
Ποια σημεία από το βίντεο θα ήθελα να ξαναδώ και για ποιο λόγο;	
Τι μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση (θετική ή αρνητική) στο συγκεκριμένο βίντεο; Μπορώ να δικαιολογήσω γιατί;	
Στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας έχω διδαχθεί στο παρελθόν τα γεγονότα αυτής της ιστορικής περιόδου;	
Έχω διαβάσει με δική μου πρωτοβουλία κείμενα/πηγές που αφορούν τη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο; Αν ναι, τι	

² Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων το αρχείο 1_didaktiki_vra_fyllo_axiologisis.

ακριβώς;	
Γνωρίζω γεγονότα που είχαν προετοιμάσει το έδαφος για την εξέγερση του Πολυτεχνείου; Αναφέρω ενδεικτικά δύο.	
Αν μου ζητούσαν να δημιουργήσω ένα βίντεο με αφορμή τον εορτασμό της επετείου του Πολυτεχνείου ποιοι θα ήταν οι άξονες που θα επέλεγα να αναδείξω;	

2η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Κατά την ώρα αυτή τα παιδιά εισήλθαν στην αίθουσα του εργαστηρίου πληροφορικής του σχολείου και τοποθετήθηκαν στον χώρο ανά ομάδες. Συνολικά χωρίστηκαν σε έξι ομάδες, εκ των οποίων οι πέντε ήταν τετραμελείς και η τελευταία, η έκτη ομάδα, τριμελής, αφού ο συνολικός αριθμός των παιδιών του τμήματος είναι είκοσι τρεις μαθητές. Κάθε ομάδα χρησιμοποίησε από έναν Η/Υ. Συνολικά, δηλαδή, χρησιμοποιήθηκαν έξι Η/Υ. Η μέθοδος διδασκαλίας ήταν η ομαδοσυνεργατική.

Μετά την τοποθέτηση των ομάδων μπροστά από την οθόνη ενός Η/Υ, μοιράστηκαν τα φύλλα εργασίας, αφού πρώτα οι μαθητές ρωτήθηκαν αν επιθυμούν να μελετήσουν πεζό ή ποιητικό λογοτεχνικό κείμενο. Επιπλέον, τους ζητήθηκε να επιλέξουν οι ίδιοι το κείμενο του ποιητή που ήθελαν να ερμηνεύσουν. Με αυτόν τον τρόπο, όλες οι ομάδες ήταν ευχαριστημένες με τα κείμενα που τους δόθηκαν, ενώ δεν έτυχε να ταυτίζονται οι επιθυμίες τους σχετικά με την επιλογή. Συγκεκριμένα, τα κείμενα που μοιράστηκαν ήταν τα εξής: η Α΄ ομάδα επέλεξε το «[Δώρο ασημένιο ποίημα](#)» του Οδυσσέα Ελύτη, η Β΄ το ποίημα «[Στο παιδί μου](#)» του Μ. Αναγνωστάκη, η Γ΄ το «[Επί Ασπαλάθων...](#)» του Γ. Σεφέρη, η Δ΄ το «[Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.](#)» του Μ. Αναγνωστάκη, ενώ στις δύο τελευταίες ομάδες δόθηκαν τα «[Νέοι της Σιδώνας, 1970](#)» και «[Το ψαράκι της γιάλας](#)» των Μ. Αναγνωστάκη και Μ. Χάκκα, αντίστοιχα.

Το πρώτο εικοσάλεπτο της ώρας αυτής αναλώθηκε, στο πλαίσιο της ομάδας, στην ανάγνωση και την κατανόηση των κειμένων που δόθηκαν. Λίγο περισσότερο καθυστέρησε η Στ΄ ομάδα, η οποία επέλεξε το κείμενο του Μ. Χάκκα, καθώς λόγω της έκτασής του χρειάστηκε περίπου μίση ώρα χρόνος για να το διαβάσει και να το κατανοήσει.

Στη συνέχεια, άρχισαν οι ομάδες να ασχολούνται με το πρώτο ερώτημα του φύλλου εργασίας, γράφοντας τις απαντήσεις τους σε ένα αρχείο επεξεργασίας κειμένου (Word). Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης των κειμένων από τις ομάδες και της ενασχόλησής τους με την πρώτη δραστηριότητα, εγώ παρακολουθούσα την πορεία μελέτης των ομάδων και τους ρωτούσα για τυχόν απορίες, αλλά οι μαθητές δε φάνηκαν να έχουν ιδιαίτερα προβλήματα. Μάλιστα, τα μέλη της Γ΄ ομάδας μού ανέφεραν ότι το «[«Επί Ασπαλάθων...»](#) του Γ. Σεφέρη το είχαν διδαχθεί κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά και γνώριζαν το περιεχόμενό του, ενώ και η ομάδα Δ΄ γνώριζε το ποίημα του Μ. Αναγνωστάκη «[Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.](#)» και δεν αντιμετώπισε κανένα πρόβλημα. Μόνο η ομάδα Α΄ ζήτησε τη συνδρομή μου για την ερμηνεία δύο στίχων από το ποίημα του Οδ. Ελύτη «[Δώρο ασημένιο ποίημα](#)», αλλά μετά συνέχισε μόνη τη μελέτη της³. Με τη λήξη της ώρας όλες οι ομάδες, ακόμα κι εκείνη που είχε να μελετήσει το πεζό κείμενο του Μ. Χάκκα, είχαν τελειώσει την πρώτη δραστηριότητα του φύλλου εργασίας τους, η οποία ζητούσε να καταγράψουν οι μαθητές, συνοπτικά, σε ένα αρχείο Word, στοιχεία των κειμένων που διάβασαν, μεταξύ των οποίων τον δημιουργό, το έτος δημιουργίας τους, την υπόθεση και τη σχέση τους με την περίοδο της δικτατορίας. Με αυτόν τον τρόπο, οι ομάδες εξοικειώθηκαν με τα γεγονότα της περιόδου του Πολυτεχνείου μέσα από τη λογοτεχνία.

³ Βλ. ό.π. το αρχείο omada_a_2_didaktiki_vra.

3η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Κατά την ώρα αυτή, η οποία ήταν συνεχόμενη με την προηγούμενη, μιας και με το τμήμα αυτό συναντιόμαστε κάθε εβδομάδα για ένα συνεχόμενο δίωρο, οι ομάδες εισήλθαν ξανά στο εργαστήριο πληροφορικής. Τους ζητήθηκε να ασχοληθούν με τη δεύτερη δραστηριότητα του φύλλου εργασίας τους και να επισημάνουν λέξεις ή φράσεις που παραπέμπουν στο πολιτικό και κοινωνικό γίνεσθαι της περιόδου στην οποία αναφέρονται, αλλά και να κρίνουν κατά πόσο οι λεκτικές επιλογές των δημιουργών επιβεβαιώνουν την άποψη ότι οι λογοτέχνες με τρόπο μάλλον κεκαλυμμένο αναφέρουν αυτά που επιθυμούν.

Οι μαθητές με ενδιαφέρον άρχισαν να γράφουν σε ένα αρχείο Word τις απαντήσεις τους, ενώ εγώ συχνά τους ρωτούσα για την πορεία της μελέτης τους, απευθυνόμενη σε κάθε ομάδα χωριστά. Όλες οι ομάδες με διαβεβαίωσαν πως δεν αντιμετώπιζαν κανένα πρόβλημα και πως είναι σαφή τα ερωτήματα του φύλλου εργασίας. Αξίζει ίσως να σημειωθεί πως το τμήμα αυτό αποτελείται στην πλειοψηφία του από μαθητές της θεωρητικής κατεύθυνσης, οι οποίοι είναι περισσότερο ίσως εξοικειωμένοι με τη λογοτεχνία λόγω της επιπλέον ενασχόλησής τους με τη λογοτεχνία της κατεύθυνσης, και μόνο τρεις μαθητές είναι της θετικής κατεύθυνσης.

Έτσι, χωρίς να εκφραστούν απορίες από τις ομάδες, όλες ολοκλήρωσαν εντός της διδακτικής ώρας τις εργασίες τους και στη συνέχεια τις ανήρτησαν, χρησιμοποιώντας τους δικούς μου κωδικούς, στο [ιστολόγιο](#) της τάξης. Εξαίρεση αποτέλεσε η ομάδα Α', της οποίας ξαφνικά ο Η/Υ «κόλλησε» και, ενώ είχαν ολοκληρώσει την εργασία τους, δεν μπόρεσαν να την αναρτήσουν. Ευτυχώς που την είχαν ήδη αποθηκεύσει σε ένα φορητό μέσο αποθήκευσης (USB) και την ανέβασαν από άλλο Η/Υ. Ωστόσο, ώσπου να ανοίξει και να τεθεί σε λειτουργία ο άλλος υπολογιστής πέρασε πολύτιμος χρόνος και τα μέλη της ομάδας ανήρτησαν μόνο την απάντηση στο πρώτο ερώτημα του φύλλου εργασίας τους, το οποίο είχαν ολοκληρώσει κατά την προηγούμενη ώρα. Την απάντηση στο δεύτερο ερώτημα δεν

πρόλαβαν να την αναρτήσουν, αλλά υποσχέθηκαν ότι θα το κάνουν κατά την επόμενη συνάντησή μας.

Κατά τη διάρκεια της ανάρτησης, οι ομάδες ελάχιστα ζήτησαν τη βοήθειά μου, καθώς είχε προηγηθεί σχετική επίδειξη του ιστολογίου σε μία εισαγωγική ώρα πριν την εφαρμογή του σεναρίου. Συγκεκριμένα, κάθε ομάδα μόλις τελείωνε την εργασία της, αναλάμβανε και την ανάρτησή της στο ιστολόγιο. Έτσι, εξοικονομήθηκε χρόνος, καθώς δεν περιμέναμε να τελειώσει και η τελευταία ομάδα, προκειμένου να γίνει συνολικά το ανέβασμα των εργασιών. Με αυτόν τον τρόπο, έμειναν στη διάθεσή μας μερικά λεπτά, κατά τη διάρκεια των οποίων οι μαθητές διάβασαν τις εργασίες των άλλων ομάδων και τις σχολίασαν. Επειδή ο χρόνος να ανατροφοδοτήσουν διαδικτυακά οι ομάδες τους συμμαθητές τους μέσω του ιστολογίου δεν ήταν πολύς, επιλέχθηκε να σχολιάσουν προφορικά τις εργασίες των άλλων ομάδων που είχαν ήδη αναρτηθεί και κατά την επόμενη συνάντηση της τάξης να αφήσουν τα σχόλιά τους και στο ιστολόγιο. Πράγματι, οι μαθητές σχολίασαν προφορικά τις εργασίες των άλλων ομάδων. Χαρακτηριστικό ήταν πως δημιουργήθηκε έντονος ανταγωνισμός μεταξύ της Ε΄ και της Α΄ ομάδας σχετικά με το ποια από τις δύο έγραψε την πιο πλήρη εργασία⁴.

4η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Κατά την ώρα αυτή οι μαθητές μετέβησαν στον χώρο του εργαστηρίου πληροφορικής του σχολείου και εργάστηκαν και αυτήν τη φορά ομαδοσυνεργατικά. Τους μοιράστηκε το φύλλο εργασίας, σύμφωνα με το οποίο έπρεπε να αναζητήσουν από το διαδίκτυο υλικό, είτε κείμενα είτε φωτογραφίες και τραγούδια, προκειμένου να δημιουργήσουν μία ψηφιακή αφήγηση που θα αφορά στα γεγονότα του Πολυτεχνείου.

Στην αρχή της ώρας αυτής, η ομάδα Α΄, όπως κατά την τελευταία μας συνάντηση είχε υποσχεθεί, ανήρτησε την εργασία της προηγούμενης διδακτικής ώρας

⁴ Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων τα αρχεία *omada_e_3_didaktiki_vra* και *omada_a_3_didaktiki_vra*.

στο ιστολόγιο, ενώ την ίδια ώρα οι περισσότερες ομάδες άφηναν διαδικτυακά σχόλια στις υπόλοιπες μέσω της πλατφόρμας του ιστολογίου. Μόνο δύο ομάδες δεν άφησαν τα σχόλιά τους, ενώ εξέφρασαν κάθε διάθεση για το αντίθετο, διότι τα μέλη τους δεν θυμούνταν τους κωδικούς των προσωπικών τους ηλεκτρονικών διευθύνσεων, προκειμένου να συνδεθούν με την πλατφόρμα του ιστολογίου. Τους είπα ότι δεν υπήρχε πρόβλημα σε αυτό, τη στιγμή που ήδη κατά την προηγούμενη διδακτική ώρα είχαν ανατροφοδοτήσει τις άλλες ομάδες προφορικά. Η παραπάνω διαδικασία δεν κράτησε πάνω από 5 λεπτά.

Στη συνέχεια, τα παιδιά ασχολήθηκαν με τη δραστηριότητα αυτής της ώρας που ήταν η δημιουργία ψηφιακής αφήγησης. Ωστόσο, η ώρα αναλώθηκε στο σύνολό της σχεδόν στην αναζήτηση, μέσω του διαδικτύου, υλικού, σχετικού με την εξέγερση στο Πολυτεχνείο. Οι ομάδες κλήθηκαν, λοιπόν, να βρουν κείμενα, ποιήματα ή αποσπάσματα από λογοτεχνικά έργα, φωτογραφίες και τραγούδια που να αναδεικνύουν τα παραπάνω γεγονότα και να τα αποθηκεύσουν στον σκληρό δίσκο του Η/Υ τους, προκειμένου μετά να τα χρησιμοποιήσουν στην ψηφιακή αφήγηση που θα δημιουργούσαν.

5η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Για τη διδακτική αυτή ώρα οι μαθητές εισήλθαν στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου, ενώ σημειώθηκαν κάποια προβλήματα που είχαν ήδη εντοπιστεί από εμένα κατά την προηγούμενη συνάντηση. Είχε ζητηθεί η συμβολή της καθηγήτριας της Πληροφορικής προκειμένου να εγκατασταθεί το πρόγραμμα Windows Movie Maker στους σταθμούς εργασίας των ομάδων, δηλαδή σε έξι συνολικά Η/Υ. Ωστόσο, η ξαφνική ασθένεια της συναδέλφου και η μακρόχρονη απουσία της από το σχολείο δεν της επέτρεψε να ασχοληθεί με αυτό. Έτσι, πριν την έναρξη της προηγούμενης διδακτικής ώρας εγκατέστησα εγώ προσωπικά το εν λόγω πρόγραμμα σε δύο Η/Υ, αλλά παρά την προσπάθεια τη δική μου, αλλά και μαθητών μου που προσφέρθηκαν να βοηθήσουν, δεν επιτεύχθηκε η εγκατάσταση του προγράμματος στους άλλους

τέσσερις Η/Υ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι τέσσερις από τις έξι ομάδες να αναλάβουν τη δημιουργία μίας παρουσίασης (PowerPoint), αντί ψηφιακής αφήγησης, στην οποία, όμως, θα μπορούσαν να προσθέσουν και φωτογραφίες.

Έτσι, τα ίδια τα παιδιά επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν τους Η/Υ, με το εγκατεστημένο πρόγραμμα Windows Movie Maker, οι ομάδες εκείνες των οποίων τα μέλη ήταν περισσότερο εξοικειωμένα με το παραπάνω πρόγραμμα (ομάδες Δ' και Στ'), ενώ οι υπόλοιπες ομάδες δημιούργησαν λογισμικά παρουσίασης. Συγκεκριμένα, δύο μαθήτριες, που ήταν σε διαφορετικές ομάδες, ανήκουν στην κινηματογραφική ομάδα του σχολείου, με διάφορες διακρίσεις στις σχετικές παρουσιάσεις των ταινιών τους που λαμβάνουν χώρα σε σχετική εκδήλωση κάθε χρόνο στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στην οποία ανήκει το σχολείο, και είναι εξοικειωμένες πλήρως με το πρόγραμμα Windows Movie Maker, αλλά και με άλλα επαγγελματικά προγράμματα, όπως μου ανέφεραν και οι ίδιες. Μάλιστα, η μία από τις δύο μαθήτριες έχει ήδη βραβευτεί στον διαγωνισμό για τις ανεξάρτητες ταινίες που διοργανώνει η Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Κατά τον διαγωνισμό αυτόν που έλαβε χώρα το 2012 βραβεύτηκε η [φωτοαφήγηση](#) που είχε δημιουργήσει για το Πολυτεχνείο, όντας ακόμη μαθήτρια Γυμνασίου, ενώ έτυχε δύο χρόνια μετά να δημιουργήσει άλλη μία ψηφιακή αφήγηση με το ίδιο θέμα. Έτσι, κατά την ώρα αυτή μπόρεσαν οι εν λόγω μαθήτριες να καθοδηγήσουν τις ομάδες τους και δε χρειάστηκαν καμία επιπλέον βοήθεια.

Η ομάδα Στ', μάλιστα, γνωρίζοντας ότι θα δημιουργήσει μία ψηφιακή αφήγηση, αφού τους είχε ανακοινωθεί από την προηγούμενη διδακτική ώρα, είχε ήδη κάνει μία σχετική προετοιμασία. Συγκεκριμένα, σε μία συνάντησή τους το Σαββατοκύριακο που μεσολάβησε, όπως με ενημέρωσαν, είχαν ήδη ηχογραφήσει τις φωνές τους να διαβάζουν το χρονικό της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, τις οποίες και χρησιμοποίησαν στο βίντεο που δημιούργησαν. Με τη βοήθεια ενός φορητού μέσου

αποθήκευσης πέρασαν τα δεδομένα της ηχογράφησης στην ψηφιακή αφήγηση που δημιούργησαν στη διάρκεια αυτής της ώρας⁵.

Την ίδια τύχη, δυστυχώς, δεν είχε η άλλη ομάδα, η οποία ήδη εργαζόταν στον Η/Υ, στον οποίο ήταν εγκατεστημένο το πρόγραμμα Windows Movie Maker. Όπως με ενημέρωσαν, ενώ, όπως και η ίδια παρατηρούσα, τα πήγαιναν πολύ καλά με το πρόγραμμα, κατά την αποθήκευση έκλεισε ο Η/Υ ξαφνικά και χάθηκαν όλα τα δεδομένα, τα οποία δεν είχαν εν τω μεταξύ προλάβει να αποθηκεύσουν. Προσπαθήσαμε μετά να επαναφέρουμε τα δεδομένα, ανοίγοντας τον Η/Υ, αλλά χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Έτσι η εν λόγω ομάδα, η Δ', δεν μπόρεσε να ολοκληρώσει την προσπάθειά της.

Οι υπόλοιπες ομάδες που δημιούργησαν τις παρουσιάσεις τους μέσω του προγράμματος PowerPoint δεν αντιμετώπισαν κανένα απολύτως πρόβλημα. Με αυτόν τον τρόπο ολοκληρώθηκε η διδακτική ώρα.

6η ώρα (αίθουσα προβολών)

Κατά την ώρα αυτή τα παιδιά συγκεντρώθηκαν στην αίθουσα προβολών του σχολείου για την παρουσίαση των ψηφιακών αφηγήσεων και των παρουσιάσεων των ομάδων. Για την παρουσίαση χρειάστηκε ένας φορητός Η/Υ, δύο ηχεία και ο βιντεοπροβολέας του σχολείου.

Κατά τη συνδεσμολογία των καλωδίων του βιντεοπροβολέα και του φορητού Η/Υ, αντιμετωπίσαμε άλλο ένα πρόβλημα. Είχε χαλάσει ένα καλώδιο, κάτι το οποίο δε γνωρίζαμε από την προηγούμενη συνάντησή μας και δεν μπορούσε να γίνει η σύνδεση του Η/Υ και του βιντεοπροβολέα. Τα παιδιά προσπάθησαν να αναζητήσουν από το γραφείο της Διεύθυνσης του σχολείου τον δεύτερο βιντεοπροβολέα που διαθέτει η σχολική μονάδα, αλλά εκείνη την ώρα δεν ήταν διαθέσιμος, διότι τον χρησιμοποιούσε άλλος συνάδελφος. Έτσι, βλέποντας ότι με όλα τα παραπάνω περνούσε η διδακτική ώρα, αποφασίστηκε από κοινού με τα παιδιά να γίνει τελικά η

⁵ Βλ. στον Φάκελο Τεκμηρίων το omada_st_video.

παρουσίαση από την οθόνη του Η/Υ, ο οποίος τοποθετήθηκε σε περίοπτη θέση μέσα στην αίθουσα, έτσι ώστε τα παιδιά να μπορούν να παρακολουθούν, αφού πρώτα συγκεντρώθηκαν γύρω του.

Παρά τις δυσκολίες, η παρουσίαση που ακολούθησε πήγε πολύ καλά. Κάθε ομάδα παρουσίασε με συντομία τη δουλειά της και μετά από κάθε παρουσίαση τα παιδιά αυθόρμητα χειροκροτούσαν και έκαναν σύντομα σχόλια. Από αυτά που παρουσιάστηκαν τα περισσότερα χειροκροτήματα συγκέντρωσαν οι ομάδες Α' και Β'⁶. Ας σημειωθεί πως οι ομάδες είχαν επιλέξει και τραγούδια σχετικά με τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, τα οποία κατά τη διάρκεια της παρουσίασης ακούγονταν με τη βοήθεια των ηχείων ως μουσικό χαλί. Για την ομάδα Α' σχολιάστηκε θετικά η επιλογή του τραγουδιού και του πλούσιου φωτογραφικού υλικού, ενώ για την ομάδα Β' η επιλογή της να συμπεριλάβει στην παρουσίαση που δημιούργησε μία αληθινή μαρτυρία ενός από τους ανθρώπους που ήταν μέσα στα τανκς κατά την ώρα της επίθεσης στο Πολυτεχνείο.

Οι μαθητές, μετά το τέλος της παρουσίασης, έμειναν πολύ ευχαριστημένοι που τα κατάφεραν τόσο καλά και για μια ακόμη φορά επαίνεσαν την προσπάθεια της Στ' ομάδας που ανάλωσε χρόνο και κόπο μέσα στο Σαββατοκύριακο που μεσολάβησε, προκειμένου να δημιουργήσει το βίντεό της, το οποίο καταχειροκροτήθηκε⁷.

⁶ Βλ. ό.π. τα αρχεία omada_a_powerpoint και omada_b_powerpoint.

⁷ Βλ. ό.π. το αρχείο omada_st_video.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κοινό φύλλο εργασίας για όλες τις ομάδες

Α΄ ομάδα: Οδυσσέας Ελύτης, «[Δώρο ασημένιο ποίημα](#)», Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ΄ Γυμνασίου

Β΄ ομάδα: Μανόλης Αναγνωστάκης, «[Στο παιδί μου](#)» Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ΄ Γυμνασίου.

Γ΄ ομάδα: Γιώργος Σεφέρης, «[Επί Ασπαλάθων...](#)», Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β΄ Λυκείου

Δ΄ ομάδα: Μανόλης Αναγνωστάκης, «[Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.](#)», Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ΄ Λυκείου.

Ε΄ ομάδα: Μανόλης Αναγνωστάκης, «[Νέοι της Σιδώνας, 1970](#)», Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ΄ Λυκείου.

Στ΄ ομάδα: Μάριος Χάκκας, «[Το ψαράκι της γιάλας](#)», Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ΄ Λυκείου.

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

- Να μελετήσετε ομαδικά το λογοτεχνικό κείμενο που σας δόθηκε.
- Να συνθέσετε ένα σύντομο κείμενο για το λογοτεχνικό έργο που μελετήσατε, καταγράφοντας σε αυτό στοιχεία που αφορούν την ταυτότητά του, όπως δημιουργό, έτος δημιουργίας, υπόθεση και σχέση με την περίοδο της δικτατορίας. Χρησιμοποιήστε το πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (Word)
- Να αναρτήσετε το τελικό σας κείμενο στο ιστολόγιο της τάξης για να ενημερωθούν και οι υπόλοιποι συμμαθητές σας.

3^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

- Να επανέλθετε στο λογοτεχνικό έργο που μελετήσαμε κατά τη δεύτερη διδακτική ώρα και χρησιμοποιώντας τις σημειώσεις σας και τις γνώσεις που

αποκτήσαμε στο μεταξύ, επιχειρήστε **(α)** να καταγράψετε την επίδραση που άσκησε το κοινωνικό και πολιτικό γίνεσθαι της εποχής και της χώρας στη δημιουργία του συγκεκριμένου λογοτεχνικού έργου, **(β)** να εντοπίσετε στο κείμενο τις λέξεις ή φράσεις που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εποχή. Τέλος, **(γ)** να σχολιάσετε αν κατά τη γνώμη σας οι όποιες επιλογές (λέξεων, φράσεων, ύφους κειμένου) έγιναν από το δημιουργό στην προσπάθειά του να πει με τρόπο συγκαλυμμένο όσα επιθυμεί. Καταγράψτε τις σκέψεις μας σε ένα κείμενο στο πρόγραμμα Word και αναρτήστε στο ιστολόγιο της τάξης τις απαντήσεις σας.

4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Να αναζητήσετε υλικό για την ψηφιακή αφήγηση που θα δημιουργήσετε. Καλό θα είναι, εκτός από κειμενικό υλικό, να εντοπίσετε φωτογραφίες, πίνακες ζωγραφικής, βίντεο, τραγούδια που έχουν δημιουργηθεί με αφορμή την περίοδο της δικτατορίας και την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Το υλικό που θα εντοπίσετε το αξιολογείτε, το ταξινομείτε και το αποθηκεύετε στο σκληρό δίσκο του Η/Υ της ομάδας σας.

5^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Χρησιμοποιώντας το υλικό που συλλέξατε κατά την προηγούμενη διδακτική ώρα δημιουργήστε μία ψηφιακή αφήγηση για τα γεγονότα τα σχετικά με την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το πρόγραμμα Windows Movie Maker.

6^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Παρουσίαση των ψηφιακών αφηγήσεων των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης.

Z. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου θα μπορούσε, με τη συνδρομή του καθηγητή της Πληροφορικής, να ασχοληθούν οι μαθητές με την ιστοεξερεύνηση (Web Quest), κατά τη διάρκεια της οποίας θα ήταν δυνατό να αναζητήσουν διαδικτυακό υλικό και να το ταξινομήσουν. Οι δυνατότητες της ιστοεξερεύνησης δεν αξιοποιήθηκαν στο παρόν εφαρμοσμένο σενάριο λόγω της εξάωρης εφαρμογής του, έναντι οχτώ ωρών που προέβλεπε το συναγμένο, αλλά και λόγω της μακρόχρονης απουσίας λόγω ασθένειας από το σχολείο της καθηγήτριας Πληροφορικής, που θα μπορούσε να καθοδηγήσει τους μαθητές κατά τη διάρκεια της ενασχόλησής τους με την ιστοεξερεύνηση.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του παρόντος σεναρίου πήγε πολύ καλά και ήταν πολύ μεγάλο το ενδιαφέρον που επέδειξαν οι μαθητές, αλλά και η προσπάθεια που κατέβαλαν. Λόγω της απουσίας της καθηγήτριας της Πληροφορικής, το εργαστήριο μας ήταν πάντοτε, όποια στιγμή θέλαμε, διαθέσιμο. Κάποια παιδιά, παρά τον φόρτο εργασίας τους ως μαθητές της Γ΄ Λυκείου, θέλησαν, χωρίς να τους ζητηθεί, να εργαστούν και στο σπίτι τους, ενώ γενικότερα δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα όσον αφορά στη συμμετοχή των παιδιών.

Τα μοναδικά προβλήματα που ανέκυψαν ήταν κυρίως τεχνικά και αφορούσαν αφενός στους Η/Υ του σχολείου, κάποιοι από τους οποίους είναι παλαιοί και «κολλάνε» ή τερματίζουν τη λειτουργία τους χωρίς καμία προειδοποίηση. Το πρόβλημα με τους Η/Υ αντιμετώπισαν δύο από τις ομάδες, η μία εκ των οποίων, μιας και δεν είχε προηγουμένως αποθηκεύσει την εργασία της, την έχασε εντελώς.

Πρόβλημα παρουσιάστηκε και με τον βιντεοπροβολέα του σχολείου, ο οποίος ενώ κατά την πρώτη ώρα εφαρμογής του σεναρίου λειτουργούσε δίχως κανένα πρόβλημα, κατά την έκτη και τελευταία ώρα, όταν έλαβε χώρα η παρουσίαση των εργασιών των ομάδων, δε λειτουργούσε, λόγω βλάβης ενός εκ των καλωδίων του που

συνδέονται με τον Η/Υ, βλάβη η οποία προφανώς προκλήθηκε κατά τη διάρκεια κάποιας ώρας που μεσολάβησε μεταξύ της πρώτης και έκτης, ίσως μετά από τη χρήση του από κάποιον άλλον εκπαιδευτικό της σχολικής μονάδας.

Τέλος, δεν παρουσιάστηκε κανένα πρόβλημα με την ανάρτηση των εργασιών των ομάδων στο ιστολόγιο της τάξης, εφόσον είχε προηγηθεί σχετική επίδειξη της διαδικασίας ανάρτησης στους μαθητές. Ωστόσο, κάποιες ομάδες δεν μπόρεσαν να αναρτήσουν τα σχόλιά τους, καθώς κάποια από τα μέλη τους ή δε διάθεταν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, είτε διέθεταν, αλλά δεν τη χρησιμοποιούσαν, με αποτέλεσμα να μην θυμούνται τους κωδικούς τους, τους οποίους θα χρησιμοποιούσαν για να αναρτήσουν στο ιστολόγιο τα σχόλιά τους.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

—